

נשאו לכבודו נאומי ברכה. אורן השיב בהתרגשות. בתמונה הוא נראה (מחובק בני בתרועות ובפרחים. בשעת קבלת הפנים ליד קיבוץ מעברות, בעמק חפר. דמות האשה הפורצת

לי עמד מאחורי המיקרופון, כשכולו חרד איך יצליח אורן להשתלט על כתב ידו. לא היה זה גם אותו אורן שעמד על שולחן בחדר-האוכל במוזע בערב הגיעו לארץ, כשהוא מנסה לימור דברים מן הלב אל בני משפחתו הקיבוצית, אך הוזהר מפי אנשי מפלגה נאמנים כי "יש עתונאים באולם".

אורן שעמד בפני חמשת אלפי החברים שהשתרעו על הדשא, היה אורן אחר לגמרי. הוא דיבר ללא מעצור, פרש את הפרשה הימרה של עינויו בכל אמיתותה, שפך את כל ליבו בפני המאזינים פעורי הפיות. הוא ערך את חשבון עצמו ותנועתו עם "המדינה המת ימרת להיות סוציאליסטית", זעק כי הוא עוד מאמין בצדק.

הדשא הגדול היה עתה ריק לגמרי. אורן הוביל את בנו לחדר-הילדים, נפרד ממנו בנשיקת לילה טוב. האם יהיה זה גם לילה טוב עבורו? האם השתחרר כבר כליל מ"סוטי הכלא"?

* * *

הליכה של אסיר

על כביש האספלט המתפתל אל בירתו, צעד מרדכי אורן צעדים קצובים, כשידיו שלובות מאחורי גבו. הליכה אופיינית לאסיר. שירתה של חבורת-נוער בקעה מאחד החדרים, בכי חינוקות עלה מחדר התינוקות, טירטור משאבת המים ריחף באחור.

יד ביד. במשך הימים הראשונים לשובו לא הירפה אורן מיד בנו ומחברת אשתו.

נשיקת ידידות. אחת מחברות המשק מנשקת את ליחי לפני חדר האוכל המפואר של המשק. אשר אורן עוד הספיק לצקת את גגו אף שמעולם לא ראה אותו בשלמותו. גם ביתו בשיכון הוותיקים לא היה קיים כשעזב את הארץ לפני למעלה מארבע שנים וחצי כדי להשתתף בכינוס ברדלין המזרחית.

דו רגה אשתו, זו שהחזיקה מעמד כל הזמן, המשיכה להורות באולפן לעכרית שבמשק, חינכה את בניה ברוח התנועה, כפי שמרדכי היה רוצה שתחנך אותם.

הוא החזיק בידו את יד בנו, הקשיב לשיחות הנאומים הארוכה מדי המון ידידים נשאו את דבריהם לברכה. אך הנאומים נשעו מזורים במקצת, כאילו היו דברי הספד לזכרו. אבל הוא היה חי וזק וברי.

הקריאו כמה מהשירים שחיבר בכלא. בת משק זינגית שרה את אחת המנגינות שחיבר. חבר קרא מכתבים שהגיעו ארצה בדרכים כשרות ובלתי-כשרות. הוא הליש את פניו בידי ושקע שוב באותן התרחשויות מועזות עזת שעברו עליו בעת כתיבת המכתבים.

כאשר קם לדבר אל חבריו, שוב לא היה זה אותו אורן שדיבר בשדה-התעופה בלוד. אז קרא הצהרה יבשה מן הכתב, אותה חיבר תוך כדי טיסה על שלושה גליונות נייר, בי כתבו עליהם לכל הכיוונים, לאורך, לרוחב ובאלכסון. חבריו חששו אז סן לא ימצאו בסבך האותיות. שר הבריאות ישראל ברזי

סוף סוף בבית! בחדרו אשר רהיטו הוצאו יום לפני כן, מחלק אורן את חוויותיו עם בתו פועה, בנו משה ואשתו רגה. על השולחן העגול והמשקאות שהוכנו לכבוד שובו.

ארוחה ראשונה. ליד השולחן בחדר-האוכל של מזרע, שוב דומה החבר מרדכי לכל חבר אחר, מתלוצץ ומשוחח.